

FAQ 10.2 FEO 2021-2027 – 20.11.2024 r.

- 1. Zgodnie z kryterium merytorycznym szczegółowym nr 8 „Infrastruktura komunikacyjna”, projekty realizowane w miastach nie mogą obejmować budowy nowych dróg i parkingów. W ramach niniejszego naboru planowane jest przekształcenie istniejącego budynku na terenie miasta i nadanie mu nowej funkcji społecznej jako Centrum Usług Wspólnych. Projekt zakłada również budowę sześciu miejsc parkingowych przeznaczonych dla pracowników i interesantów, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania obiektu. Planowana infrastruktura komunikacyjna ma na celu jedynie poprawę obsługi budynku i jego dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami. Zgodnie z założeniami planowanego projektu, parkingi nie będą miały dominującego charakteru, a ich koszt nie przekroczy 15% kosztów kwalifikowanych. Czy w takim zakresie prace te mogą zostać zrealizowane w ramach tego naboru i będzie zgodny z ww. kryterium nr 8?**

Odpowiedź: Zgodnie z definicją kryterium, w miastach projekty nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów, w związku z czym koszt budowy miejsc parkingowych należy wydzielić do kosztów niekwalifikowalnych. Ponadto, należy wydzielić koszty niekwalifikowalne w takiej samej wartości procentowej dla adekwatnych wydatków powiązanych, dotyczących m.in. przygotowania dokumentacji technicznej czy kosztów nadzorów.

Proszę mieć na uwadze, że oceny kwalifikowalności poszczególnych wydatków oraz spełnienia wszystkich kryteriów merytorycznych, dokonają eksperci merytoryczni na podstawie pełnej dokumentacji projektowej.

- 2. W związku z ogłoszonym naborem FEO 10.2 Rewitalizacja na obszarach miejskich, uprzejmie proszę o odpowiedź na poniższe pytanie:**

Zgodnie z zatwierdzonym przez Urząd Marszałkowski Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy X na lata 2024-2030 wskazano w nim kartę przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 5.

Zgodnie z ww. GPR, zakres realizowanych w przedsięwzięciu zadań to:

- zmodernizowanie budynku, poprzez zaadaptowanie pomieszczeń
- montaż urządzeń ułatwiających przemieszczanie się osobom z niepełnosprawnością (montaż platformy)
- stworzenie szatni z zapleczem sanitarnym;
- rozdzielnia kelnerska;
- zakup niezbędnych sprzętów i wyposażenia;
- zagospodarowanie terenu wokół obiektu na strefy odpoczynku, elementy siłowni zewnętrznej, nasadzenia;
- miejsca parkingowe (zgodnie z wytycznymi, jako element uzupełniający nie przekraczający 15% ogólnej wartości projektu);
- odnowienie fasady/elewacji budynku.

Poza powyższymi elementami, Wnioskodawca planuje również modernizację instalacji gazowej i prace związane z dociepleniem budynku.

Proszę o informację, czy ww. modernizacja instalacji gazowej i prace dociepleniowe, mogą zostać wskazane w zakresie niniejszego projektu?

Czy Wnioskodawca powinien to zakwalifikować jako koszt niekwalifikowalny? Jak to zostanie ocenione w kontekście kryterium bezwzględnego merytorycznego

szczegółowego nr 1 pn. Zgodność z gminnym programem rewitalizacji, według którego cytując:

Zakres rzeczowy projektu zawiera się w opisie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w GPR, ujętych:

- a) na liście planowanych do realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,**
- lub**
- b) w charakterystyce pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.**

Odpowiedź: Zgodnie z definicją kryterium, weryfikacji podlega to, czy zakres rzeczowy projektu zawiera się w opisie przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR, ujętych na liście planowanych do realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych lub w charakterystyce pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Dopuszczalna jest sytuacja, kiedy zakres rzeczowy będzie węższy lub szerszy. Jednak w obu przypadkach należy zwrócić uwagę na kwestię, czy zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego ujętego we wniosku o dofinansowanie projektu spełni kryteria bezwzględne pn.:

- *Cel projektu rewitalizacyjnego* - które kładzie nacisk na zmniejszenie różnicowań wewnątrzmijskich oraz wzmocnienie powiązań między obszarami miejskimi i wiejskimi, a także poprawę warunków i jakości życia na obszarach zdegradowanych oraz kompleksowość tych działań.
- *Zintegrowany charakter projektu* - które zwraca uwagę, że działania rewitalizacyjne ujęte w projekcie powinny w sposób zintegrowany uwzględniać potrzeby i potencjały wskazane w GPR dla tego obszaru, uwzględniając w zależności od specyfiki projektu, np. cele włączenia społecznego, ubóstwa energetycznego i czystego powietrza, w tym zapewnienie m.in. standardów efektywności energetycznej budynków.

Proszę mieć na uwadze, że oceny spełnienia powyższych warunków, a także wszystkich pozostałych kryteriów merytorycznych (w tym kwalifikowalności wydatków), dokonają eksperci merytoryczni na podstawie pełnej dokumentacji projektowej.

3. W związku z ogłoszeniem konkursu dla działania 10.2 Rewitalizacja na obszarach miejskich FEO 2021-2027, Gmina X jest zainteresowana ubieganiem się o dofinansowanie i prosi o udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania.

a) Zgodnie z kryterium merytorycznym szczegółowym nr 1 „Zgodność z gminnym programem rewitalizacji” – „Wsparciem zostanie objęty wyłącznie projekt wynikający z gminnego programu rewitalizacji (GPR), który pełni funkcję strategii IIT, opracowanego na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego, pozytywnie zweryfikowanego przez IZ FEO 2021-2027. GPR musi znajdować się na liście pozytywnie zweryfikowanych programów rewitalizacji w momencie złożenia wniosku o dofinansowanie projektu. Zakres rzeczowy projektu zawiera się w opisie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w GPR, ujętych:

- a) na liście planowanych do realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,**
- lub**
- b) w charakterystyce pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.”**

Prosimy o informację, czy cały zakres projektu musi być ściśle (literalnie) zgodny z zakresem przedsięwzięcia wskazanym w GPR, gdyż opis przedsięwzięcia w GPR nie obejmuje wszystkich koniecznych robót budowlanych mających na celu odpowiedź na zidentyfikowane problemy na obszarze rewitalizacji. Dopiero dokumentacja techniczna szczegółowo będzie charakteryzowała zakres projektu niezbędny do wykonania.

Odpowiedź: Zgodnie z definicją kryterium „Zgodność z gminnym programem rewitalizacji” zakres rzeczowy planowanego do realizacji projektu musi się zawierać w opisie przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPR.

Jeżeli zakres rzeczowy projektu jest ujęty w GPR, a zmienia się jedynie sposób jego realizacji wynikający z uwarunkowań technicznych/budowlanych popartych odpowiednią dokumentacją techniczną to nie ma przeszkód do jego realizacji.

b) Zgodnie z kryterium merytorycznym szczegółowym nr 5 „Powierzchnie biologicznie czynne”, które stanowi: „Inwestycje rewitalizacyjne powinny dążyć do zwiększania powierzchni biologicznie czynnych i unikania tworzenia powierzchni uszczelnionych, zgodnie z potrzebą adaptacji do zmian klimatu.” W związku z planowanym projektem obejmującym kilka przedsięwzięć rewitalizacyjnych wskazanych w GPR, proszę o informację, czy wymóg zwiększenia powierzchni biologicznie czynnej odnosi się do poszczególnych zadań, czy dotyczy całości projektu jako całości? Czy w przypadku, gdy w jednym z przedsięwzięć rewitalizacyjnych występuje zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, może być to zrekomensowane zwiększeniem tej powierzchni w drugim przedsięwzięciu (tj. w innej lokalizacji) w ramach tego samego projektu?

Odpowiedź: Zgodnie z definicją kryterium „Powierzchnie biologicznie czynne”, do zwiększenia powierzchni biologicznie czynnych powinny dążyć inwestycje rewitalizacyjne. Jeżeli projekt obejmuje kilka inwestycji/przedsięwzięć rewitalizacyjnych, każde z nich powinno spełniać ww. warunek.

Proszę mieć na uwadze, że oceny spełnienia wszystkich kryteriów merytorycznych dokonają eksperci merytoryczni na podstawie pełnej dokumentacji projektowej.

- 4. Czy jeden projekt przedkładany do dofinansowania w ramach działania 10.2 może zawierać zakres z kilku fiszek przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w zestawieniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych w GPR?**
- 5. Czy projekt przedkładany do dofinansowania w ramach działania 10.2 może zawierać tylko część zakresu z przedsięwzięcia rewitalizacyjnego ujętego w zestawieniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych w GPR? Czy realizacja przedsięwzięcia ujętego w GPR, składającego się z kilku działań, może być podzielona na etapy? Np. 2 z 5 zadań mogą być realizowane na podstawie złożonego wniosku o dofinansowanie, a pozostałe zobowiązemy się wykonać w innym terminie w ramach innych środków finansowych.**

Odpowiedź: Jeden projekt może zawierać zakres kilku przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględnionych w GPR. Możliwa jest także sytuacja, kiedy zakres rzeczowy projektu składanego do działania 10.2 będzie węższy od zakresu rzeczowego wskazanego w GPR. Jednak w obu przypadkach należy zwrócić uwagę na kwestię, czy zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego ujętego we wniosku o dofinansowanie projektu spełni kryteria bezwzględne:

- pn. *Cel projektu rewitalizacyjnego*, które kładzie nacisk na zmniejszenie różnicowań wewnątrzmijskich oraz wzmocnienie powiązań między obszarami miejskimi i wiejskimi, a także poprawę warunków i jakości życia na obszarach zdegradowanych oraz kompleksowość tych działań.

- pn. *Zintegrowany charakter projektu*, które zwraca uwagę, że działania rewitalizacyjne ujęte w projekcie powinny w sposób zintegrowany uwzględniać potrzeby i potencjały wskazane w GPR dla tego obszaru, uwzględniając w zależności od specyfiki projektu, np. cele włączenia społecznego, ubóstwa energetycznego i czystego powietrza, w tym zapewnienie m.in. standardów efektywności energetycznej budynków.

6. Kryteria merytoryczne szczegółowe bezwzględne - Kryterium 5. - Powierzchnie biologicznie czynne. Jeśli projekt, zgodnie z dokumentacją techniczną, zakłada zwiększenie powierzchni uszczelnionych to czy zostanie on odrzucony na etapie oceny merytorycznej za niespełnienie tego kryterium?

Odpowiedź: Zgodnie z definicją kryterium merytorycznego nr 5 „Inwestycje rewitalizacyjne powinny dążyć do zwiększania powierzchni biologicznie czynnych i unikania tworzenia powierzchni uszczelnionych, zgodnie z potrzebą adaptacji do zmian klimatu.” Jeśli projekt zakłada zwiększenie powierzchni uszczelnionych, ekspert oceniający projekt może uznać kryterium za niespełnione.

7. Kryteria merytoryczne szczegółowe bezwzględne - Kryterium 7. - Wsparcie infrastruktury. Jak rozumiana jest w tym kryterium „istniejąca infrastruktura”? Czy w zakresie tego kryterium można budować nową infrastrukturę. Co to jest nowa infrastruktura? Budynek, mała architektura itp.?. Jak należy uzasadnić, Państwa zdaniem, wyjątkowe okoliczności finansowania, z tego konkursu, nowej infrastruktury? Czy trzeba przygotować jakieś odrębne analizy stanu istniejącej już starej infrastruktury na obszarze objętym GPR? Proszę o doprecyzowanie na przykładach.

Odpowiedź: W ramach działania 10.2 możliwy jest do realizacji jeden typ przedsięwzięcia, tj. Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Zgodnie z definicją kryterium merytorycznego nr 7, w ramach działania 10.2 możliwa jest realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmujących już istniejącą infrastrukturę, np. remont i adaptacja istniejącego budynku do pełnienia nowych funkcji społecznych. W wyjątkowych okolicznościach możliwe będzie wsparcie dla nowych inwestycji, np. budowy nowego budynku. Do wnioskodawcy należy uzasadnienie konieczności realizacji tego typu inwestycji, a jej zasadność zostanie oceniona przez eksperta oceniającego projekt.

8. Kryteria merytoryczne szczegółowe bezwzględne - Kryterium 8. – Infrastruktura komunikacyjna. W kryterium nr 7. piszecie Państwo, iż „W ramach działań rewitalizacyjnych możliwe jest wsparcie istniejącej infrastruktury. W wyjątkowych okolicznościach, po przedstawieniu wyczerpującego uzasadnienia przez wnioskodawcę możliwe będzie wsparcie dla nowych inwestycji...” W kryterium 8.: „W projektach rewitalizacyjnych możliwe jest wsparcie budowy nowych dróg rowerowych, ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych (również na obszarach miejskich)...” Czy w takim razie budowa NOWYCH dróg rowerowych....” To nie jest INFRASTRUKTURA, o której wspomina Państwo w definicji kryterium 7.?

Odpowiedź: Kryterium merytoryczne nr 8 dotyczy stricte infrastruktury komunikacyjnej, tj. ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych oraz dróg i parkingów. Zgodnie z definicją kryterium, możliwa jest budowa nowych dróg rowerowych, ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych, ale niemożliwa jest

budowa nowych dróg lub parkingów w miastach. Natomiast inwestycje w już istniejące drogi i parkingi mogą być jedynie elementem większego projektu (ich koszt nie może przekraczać 15% kosztów kwalifikowalnych) i nie mogą prowadzić do zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani przyczynić się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego.

Proszę mieć na uwadze, że oceny spełnienia powyższych warunków, a także wszystkich pozostałych kryteriów merytorycznych, dokonają eksperci merytoryczni na podstawie pełnej dokumentacji projektowej.

9. Czy w trwających naborach na rewitalizację Wnioskodawca musi uzyskać deklarację Natura 2000 i z Wód Polskich?

Moim zdaniem z dokumentów wynika, że nie ma takiej konieczności, ale wolę się upewnić. Jeśli jest taka konieczność, to gdzie możemy znaleźć wzory deklaracji.

Odpowiedź: Do wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawca dołącza *Formularz w zakresie wpływu projektu na środowisko*, w którym oświadcza, czy projekt może negatywnie wpłynąć na obszary, które są lub mają być objęte siecią Natura 2000. Jeśli nie, nie ma potrzeby uzyskania dodatkowych deklaracji. Należy jednak pamiętać, że podczas oceny środowiskowej ekspert ma prawo wezwać do uzupełnienia niezbędnych dokumentów w celu przeprowadzenia oceny projektu.

10. Wnioskodawca chciałby złożyć w ramach ww. naboru wniosek. Projekt jest oczywiście wpisany w zatwierdzony GPR.

Wartość całej inwestycji jest bardzo duża (80 mln), a okres realizacji rozpisany na lata 2023-2030. W kontekście maksymalnego poziomu dofinansowania wynoszącego 5 mln w konkursie mamy następujące pytania:

1. Rozumiemy, że w związku z max kwotą dofinansowania możemy rozdzielić inwestycje na etapy i we wniosku o dofinansowanie objąć część planowanej inwestycji?

Odpowiedź: Możliwa jest sytuacja, kiedy zakres rzeczowy projektu składanego do działania 10.2 będzie węższy od zakresu rzeczowego wskazanego w GPR. Należy jednak zwrócić uwagę na kwestię, czy zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego ujętego we wniosku o dofinansowanie projektu spełni kryteria bezwzględne:

- pn. *Cel projektu rewitalizacyjnego*, które kładzie nacisk na zmniejszenie różnicowań wewnątrzmijskich oraz wzmocnienie powiązań między obszarami miejskimi i wiejskimi, a także poprawę warunków i jakości życia na obszarach zdegradowanych oraz kompleksowość tych działań.
- pn. *Zintegrowany charakter projektu*, które zwraca uwagę, że działania rewitalizacyjne ujęte w projekcie powinny w sposób zintegrowany uwzględniać potrzeby i potencjały wskazane w GPR dla tego obszaru, uwzględniając w zależności od specyfiki projektu, np. cele włączenia społecznego, ubóstwa energetycznego i czystego powietrza, w tym zapewnienie m.in. standardów efektywności energetycznej budynków.

2. Zgodnie z instrukcją wypełniania obligatoryjnie jeden wskaźnik musi mieć wartość wykazaną pow. wartości 0. Czy możemy wykazać wskaźnik inny niż ujęty w GPR, który będzie miał wartość większą od zera?

Pytanie wynika z konieczności etapowania inwestycji. Etapując ją, wskaźnik który jest wpisany w GPR - „Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na zrewitalizowanym obszarze - 1 szt.” wyniesie 0 w takim

układzie, ale możemy wykazać inny wskaźnik „Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją”. Chciałam potwierdzić że takie rozwiązanie jest dopuszczalne.

Odpowiedź: Zgodnie z zapisami załącznika nr 4 do *Regulaminu wyboru projektów*, wnioskodawca zobowiązany jest do wyboru i określenia wartości większej niż "0" dla wszystkich wskaźników adekwatnych dla danego projektu.

Proszę mieć na uwadze, że oceny spełnienia wszystkich kryteriów merytorycznych, dokonają eksperci merytoryczni na podstawie pełnej dokumentacji projektowej.

11. Gmina X planuje złożyć wniosek o dofinansowanie do Działania 10.2 Rewitalizacja na obszarach miejskich na podstawie pozytywnie zaopiniowanego przez IZ i wpisanego na Listę pozytywnie zaopiniowanych programów rewitalizacji - Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy X do roku 2040.

Przedsięwzięcia planowane do zrealizowania w ramach wniosku znajdują się na liście **Podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych:**

Modernizacja kompleksu sportowo - rekreacyjnego przy ulicy Kościuszki, w tym modernizacja basenu, kortu tenisowego, boiska oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej – II etap:

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 1, planowany zakres w ramach projektu:

- remont kortu tenisowego,
- rewitalizację zieleni,
- budowę nowego ogrodzenia,
- wykonanie zielonego parkingu (z przepuszczalnymi nawierzchniami) przy obiekcie, wraz budową wiaty z fotowoltaiką – modernizacja istniejącego parkingu jako inwestycji towarzyszącej, nieprzekraczającej 15% kosztów kwalifikowanych projektu;

Główny cel projektu: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców obszaru objętego rewitalizacją; Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i zdrowotnym; Wzrost poziomu życia mieszkańców gminy; Kreowanie przestrzeni służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców w sferze rekreacyjno-sportowej; Stworzenie konkurencyjnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości w gminie; Wykorzystanie walorów gminy dla jej rozwoju gospodarczego; Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej gminy; Umożliwienie rozwoju sportowego dla dzieci i młodzieży; Realizacja działań na rzecz środowisk zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz wspierania dostępu do usług sportowo-rekreacyjnych.

Pytanie nr 1: Czy planowane działania kwalifikują się do realizacji w ramach naboru?

Rewitalizacja terenu przy Stadionie Miejskim

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 6, planowany zakres w ramach projektu:

Zakres realizowanych zadań:

- Przygotowanie terenu pod nowe funkcje sportowe
tj.: budowa oświetlenia głównej płyty boiska i boisk treningowych;

Pytanie nr 2: Czy planowane działanie kwalifikuje się do realizacji w ramach naboru biorąc pod uwagę fakt, że rewitalizacja stadionu miejskiego otrzymała dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, w ramach Osi priorytetowej X Inwestycje w infrastrukturę społeczną, działanie 10.2: Inwestycje

wynikające z Lokalnych Planów Rewitalizacji. Czy finansowanie z RPO WO 2014-2020 nie wyklucza finansowania z FEO 2021-2027?

Rewitalizacja terenu przy Stadionie Miejskim

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 6, planowany zakres w ramach projektu:

Zakres realizowanych zadań:

- Przygotowanie terenu pod nowe funkcje sportowe:
- Budowa pumtracka - specjalnie przygotowanego niewielkiego toru łączącego jazdę jednośladem (zwykle rowerem) i wszechstronny trening.

Pumtrack zlokalizowany będzie na zdegradowanym terenie przylegającym do hali tenisowej (ta sama działka). Poszerzona zostanie w ten sposób oferta kompleksu rekreacyjno-sportowego na terenach rewitalizowanych.

Główny cel projektu: Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i zdrowotnym; Wzrost poziomu życia mieszkańców gminy; Kreowanie przestrzeni służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców w sferze rekreacyjno-sportowej; Przeciwdziałanie występowaniu problemom dzieci z rodzin patologicznych; Umożliwienie rozwoju sportowego dla dzieci i młodzieży; Realizacja działań na rzecz środowisk zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz wspierania dostępu do usług sportowo-rekreacyjnych; Działania wpływające na rozwój kreatywności dzieci i młodzieży.

Pytanie nr 3: Czy planowane działanie kwalifikuje się do realizacji w ramach naboru biorąc pod uwagę fakt, że budowa hali tenisowej otrzymała dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, w ramach Osi priorytetowej X Inwestycje w infrastrukturę społeczną, działanie 10.2: Inwestycje wynikające z Lokalnych Planów Rewitalizacji. Czy finansowanie z RPO WO 2014-2020 nie wyklucza finansowania z FEO 2021-2027?

Odpowiedź: Podstawą realizacji projektów rewitalizacyjnych są gminne programy rewitalizacji, zawierające m.in.: szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru, cele rewitalizacji i kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, a także wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji.

W związku z powyższym projekty, które mogą zostać objęte wsparciem w ramach działania 10.2 muszą wynikać z gminnego programu rewitalizacji. Typ przedsięwzięcia możliwy do realizacji w ramach ogłoszonego naboru to „Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”.

Należy także zwrócić uwagę na kwestię, czy zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego ujętego we wniosku o dofinansowanie projektu, spełnia określone dla działania 10.2 kryteria wyboru projektów, w tym m.in.:

1. kryterium pn. *Cel projektu rewitalizacyjnego* - które kładzie nacisk na zmniejszenie różnicowań wewnątrzmijskich oraz wzmocnienie powiązań między obszarami miejskimi i wiejskimi, a także poprawę warunków i jakości życia na obszarach zdegradowanych oraz kompleksowość tych działań;
2. kryterium pn. *Zintegrowany charakter projektu* - które zwraca uwagę, że działania rewitalizacyjne ujęte w projekcie powinny w sposób zintegrowany uwzględniać potrzeby i potencjały wskazane w GPR dla tego obszaru, uwzględniając w zależności od specyfiki projektu, np. cele włączenia społecznego, ubóstwa energetycznego

i czystego powietrza, w tym zapewnienie m.in. standardów efektywności energetycznej budynków.

Ponadto zgodnie z definicją kryterium merytorycznego nr 7, w ramach działania 10.2 możliwa jest realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmujących już istniejącą infrastrukturę, np. remont i adaptacja istniejącego budynku do pełnienia nowych funkcji społecznych. W wyjątkowych okolicznościach możliwe będzie wsparcie dla nowych inwestycji, np. budowy nowego budynku. Do wnioskodawcy należy uzasadnienie konieczności realizacji tego typu inwestycji, a jej zasadność zostanie oceniona przez eksperta oceniającego projekt.

Dodatkowo zgodnie z definicją kryterium merytorycznego pn. „Infrastruktura komunikacyjna”, w miastach projekty nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów, w związku z czym koszt budowy parkingu nie kwalifikuje się do dofinansowania.

Mając powyższe na uwadze, podkreśla się, że zaplanowane w projekcie zadania powinny stanowić spójną całość, a cała inwestycja powinna wpisywać się w cele Programu FEO 2021-2027 oraz spełniać określone w *Regulaminie wyboru projektów* warunki realizacji projektów rewitalizacyjnych. Na podstawie przedstawionych przez Panią kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie jest możliwe jednoznaczne określenie zasadności ujęcia w projekcie poszczególnych elementów (zadań), a tym samym odnieść się do kwalifikowalności pojedynczych wydatków w projekcie.

Proszę mieć na uwadze, że oceny kwalifikowalności poszczególnych wydatków oraz spełnienia wszystkich kryteriów merytorycznych, dokonają eksperci merytoryczni na podstawie pełnej dokumentacji projektowej.

Ponadto informuję, że w ramach FEO 2021-2027 dopuszcza się możliwość dofinansowanie projektów ściśle powiązanych z inwestycjami realizowanymi w ramach RPO WO 2014-2020. Jednakże, przy tego typu inwestycjach, należy zwrócić szczególną uwagę na kwestię związaną z ryzykiem podwójnego finansowania tych samych wydatków oraz ryzykiem naruszenia trwałości projektu (dofinansowanego w ramach RPO WO 2014-2020), o których mowa w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*.

12. W związku z ogłoszeniem konkursu dla działania 10.2 *Rewitalizacja na obszarach miejskich*, proszę o udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania.

W odniesieniu do kryterium merytorycznego szczegółowego nr 1 pn. *"Zgodność z gminnym programem rewitalizacji"*, brzmiącego, iż:

"Zakres rzeczowy projektu zawiera się w opisie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w GPR, ujętych:

- a) na liście planowanych do realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, lub***
- b) w charakterystyce pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych."***

Przykładowo w GPR wskazano, iż projekt obejmuje rewitalizację budynku na potrzeby Centrum Usług Wspólnych polegających na remoncie dachu, ociepleniu ścian itp.

Jednakże, np. nie ujęto w opisie przedsięwzięcia w GPR montażu instalacji fotowoltaicznej, która znajduje się w dokumentacji technicznej.

Czy tym samym, montaż instalacji fotowoltaicznej będzie kosztem kwalifikowalnym, czy jednak wszystkie elementy projektu muszą być literalnie wskazane w GPR?

Odpowiedź: Zgodnie z definicją kryterium, weryfikacji podlega to, czy zakres rzeczowy projektu zawiera się w opisie przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR, ujętych na liście planowanych do realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych lub w charakterystyce pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Dopuszczalna jest sytuacja, kiedy zakres rzeczowy przedsięwzięcia będzie węższy lub szerszy. Proszę jednak mieć na uwadze, że jeśli zakres rzeczowy projektu, który planowany jest do realizacji koncentruje się stricte na działaniach termomodernizacyjnych (tak wynika z treści maila) to nie wpisuje się on w typ przedsięwzięcia możliwy do realizacji w ramach działania 10.2. Dla inwestycji dotyczących termomodernizacji budynku dedykowane jest działanie 2.1 *Poprawa efektywności energetycznej w województwie opolskim*.

13. W odniesieniu do kryterium merytorycznego szczegółowego (punktowanego) nr 1 pn. "Zwiększenie konkurencyjności, atrakcyjności inwestycyjnej oraz tworzenie warunków na rzecz wzrostu zatrudnienia" oraz nr 5 pn. "Usługi świadczone w lokalnej społeczności",

a) czy działania spełniające niniejsze kryteria mogą wynikać ze wskazanych problemów w GPR, czy jednak muszą wynikać wprost z listy przedsięwzięć ujętych w GPR?

b) czy, aby uzyskać punkty za ww. kryteria, działania muszą zostać ujęte w kosztach projektu? czy mogą jednak być realizowane w okresie trwałości projektu i nie być realizowane kosztowo?

Odpowiedź: Zgodnie z definicją przywołanych kryteriów, weryfikacja ich spełnienia dokonywana będzie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę. Ocenie podlegają działania zaplanowane do realizacji w ramach projektu.

14. Czy jeśli w GPR nie wskazano innych podmiotów uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia, niż samego Wnioskodawcę, czy istnieje możliwość realizacji projektu w partnerstwie?

Ponadto, czy w projekt może być zaangażowany partner, który nie będzie ponosić wydatków?

Odpowiedź: Istnieje możliwość realizacji projektu w formule partnerskiej. Należy pamiętać, że partner musi się wpisywać w typ beneficjenta wskazany w *Regulaminie wyboru projektów*. Zgodnie z zapisami ustawy wdrożeniowej, partnerstwo na potrzeby realizacji projektu może być utworzone przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe. Należy mieć na uwadze, że aby uznać związane partnerstwo za zasadne i racjonalne niezbędne jest korzystanie przez partnerów projektu z dofinansowania UE, które musi być przewidziane dla partnerów w budżecie projektu, w powiązaniu z zadaniami, które mają do wykonania.

Proszę mieć na uwadze, że oceny spełnienia wszystkich kryteriów merytorycznych, dokonają eksperci merytoryczni na podstawie pełnej dokumentacji projektowej.

15. W związku z ogłoszeniem konkursu dla działania 10.2 Rewitalizacja na obszarach miejskich FEO 2021-2027, Gmina X jest zainteresowana ubieganiem się o dofinansowanie i prosi o udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania.

Zgodnie z zapisami Regulaminu naboru wniosków w ramach działania 10.2 Rewitalizacja na obszarach miejskich FEO 2021-2027 „Wsparciem mogą być objęte wyłącznie projekty wynikające z GPR, który uzyskał pozytywną opinię IZ FEO 2021-2027 i został wpisany do

wykazu GPR prowadzonego przez IZ FEO 2021-2027". W celu wspólnej realizacji projektu może zostać utworzone partnerstwo przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe. Jednocześnie w sytuacji, kiedy projekt realizowany jest w partnerstwie Wnioskodawca (Gmina) zobligowany jest spełniać wymogi utworzenia partnerstwa tj. m.in. ogłoszenia otwartego naboru partnerów.

- 1) Czy wskazane w karcie przedsięwzięcia rewitalizacyjnego Gminnego Programu Rewitalizacji podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia obligatoryjnie muszą być podmiotami realizującymi projekt, a tym samym należy ograniczyć nabór partnerów wyłącznie do podmiotów wskazanych w karcie przedsięwzięcia GPR, aby spełniać wszystkie wymogi dokumentacji konkursowej, skoro wymóg naboru mówi o konieczności ogłoszenia otwartego naboru, a tym samym stosowania zasad przejrzystości oraz równego traktowania?**
- Czy dopuszcza się sytuację, iż projekt może zostać zrealizowany w zawężonym partnerstwie, niż to wskazane w GPR?**
  - Czy dopuszcza się sytuację, iż projekt może zostać zrealizowany z Partnerem, który nie został wskazany w GPR jako podmiot uczestniczący w realizacji przedsięwzięcia?**

Odpowiedź: Projekt może być realizowany w formule partnerskiej niezależnie od tego, czy potencjalny partner został wskazany w GPR czy nie. Należy pamiętać, że partner musi wpisywać się w typ beneficjenta wskazany w *Regulaminie wyboru projektów*.

Zgodnie z zapisami ustawy wdrożeniowej, partnerstwo na potrzeby realizacji projektu może być utworzone przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe. Konieczność ogłoszenia otwartego naboru partnerów dotyczy wyboru partnerów spośród podmiotów innych niż wymienione w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

Ponadto zwraca się uwagę, że udział partnerów nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji tych zasobów, niezbędna jest realizacja przez partnera/ów zadań merytorycznych zaplanowanych w ramach kosztów bezpośrednich i tym samym korzystanie przez partnera/ów projektu z dofinansowania UE, które musi być przewidziane dla partnera/ów w budżecie projektu. Jednocześnie zakres rzeczowy projektu realizowany przez „nowego” partnera musi być zgodny z zakresem projektu, który został ujęty na liście przedsięwzięć w GPR.

- 16. Czy w przypadku, gdy w projekcie zaplanowana zostanie powierzchnia związana z prowadzeniem działalności gospodarczej (wynajem/dzierżawa części budynku lub powierzchni dla przedsiębiorców), czy dopuszczalne jest jej wyłączenie z projektu np. na podstawie proporcji powierzchniowej i realizacja projektu na zasadach ogólnych (bez pomocy publicznej)?**

Odpowiedź: Jeśli projekt dotyczy budynku, w którym na części powierzchni prowadzona jest działalność gospodarcza (wynajem powierzchni dla przedsiębiorców niebędących wnioskodawcą w projekcie), dopuszcza się możliwość wydzielenia wydatków dotyczących tej powierzchni do kosztów niekwalifikowalnych. Należy również proporcjonalnie wydzielić koszty niekwalifikowalne dla adekwatnych wydatków związanych z wydzieloną powierzchnią, dotyczące m.in. przygotowania dokumentacji technicznej czy nadzorów.

Kwestia występowania w projekcie pomocy publicznej uzależniona jest od wyników przeprowadzonego przez Wnioskodawcę testu pomocy publicznej.

Ponadto, zwraca się uwagę, że ocena m.in. w zakresie kwalifikowalności wydatków oraz prawidłowości braku wykazania/wykazania w projekcie pomocy publicznej weryfikowana będzie przez ekspertów na ocenie merytorycznej, na podstawie pełnej dokumentacji projektowej.

17. Czy prognoza przychodów i kosztów operacyjnych wynikających z projektu w okresie eksploatacyjnym powinna dotyczyć zakresu kwalifikowalnego do dofinansowania (z pominięciem obszaru niekwalifikowalnego)?

Odpowiedź: Zgodnie z zapisami załącznika nr 6 do *Regulaminu wyboru projektów*, w Studium Wykonalności Inwestycji w zestawieniu analiz dla metody standardowej/złożonej należy wykazać m.in. przychody i koszty operacyjne w projekcie - niezależnie od tego czy dotyczą one części kwalifikowalnej czy niekwalifikowalnej projektu.

Zwraca się uwagę, aby przy kalkulacji poziomu przychodów i kosztów operacyjnych w projekcie kierować się wskazanymi w załączniku nr 6 do *Regulaminu wyboru projektów* definicjami. Przychód to wpływ środków pieniężnych **powstały w związku z projektem**, najczęściej mający postać opłat za towary lub usługi zapewnione przez projekt. Podstawowym kryterium weryfikacji, czy dany wpływ środków pieniężnych ma związek z projektem jest kryterium bezpośredniości – czy wpływ (na rzecz beneficjenta) miałby miejsce, gdyby projekt nie został zrealizowany; czy dany towar lub usługa byłaby świadczona (przez beneficjenta), gdyby projekt nie został zrealizowany.

18. Zgodnie z Regulaminem naboru, cytując: Działania rewitalizacyjne powinny w sposób zintegrowany uwzględniać potrzeby i potencjały wskazane w GPR dla obszarów poddawanych rewitalizacji, uwzględniając głównie cele włączenia społecznego, ubóstwa energetycznego i czystego powietrza, w tym zapewnienie m.in. standardów efektywności energetycznej budynków. W ramach przedmiotowego działania rewitalizacyjnego Wnioskodawca zaplanował m.in. zmianę sposobu ogrzewania na indywidualne źródło ciepła opalane paliwami niskoemisyjnymi. W planach jest montaż pompy ciepła oraz paneli fotowoltaicznych. Uprzejmie proszę o wskazanie, czy w związku z planowanymi do przeprowadzenia pracami termomodernizacyjnymi w projekcie, istnieje konieczność sporządzania oraz dołączania na etapie składania wniosku o dofinansowanie audytu energetycznego. Czy w jakikolwiek sposób będzie to wymagane na którymkolwiek etapie oceny wniosku?

Proszę o wyjaśnienie następującego typu przedsięwzięć tj. „Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.”

Odpowiedź: W odpowiedzi na przesłane pytania uprzejmie informuję, że w ramach działania 10.2 jest wymagane przygotowanie audytu energetycznego budynku. Proszę jednak mieć na uwadze, że jeśli zakres rzeczowy projektu, który planowany jest do realizacji koncentruje się stricte na działaniach termomodernizacyjnych (tak wynika z treści maila) to nie wpisuje się w typ przedsięwzięcia możliwy do realizacji. Dla inwestycji dotyczących termomodernizacji budynku dedykowane jest działanie 2.1 Poprawa efektywności energetycznej w województwie opolskim.

Typ przedsięwzięcia, który możliwy jest do realizacji w ramach działania 10.2 wynika z zapisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. i zawartej w niej definicji rewitalizacji.

19. Zgodnie z zatwierdzonym przez Urząd Marszałkowski Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy X na lata 2024-2030 wskazano w nim zadanie z listy podstawowej nr 1 pn. *Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku mieszkalnego przy ul. 3 Maja z przeznaczeniem na cele kulturalno-społeczne. Zgodnie z powyższym, zakres realizowanych zadań to, cytując:*

W ramach zadania planuje się przebudowę budynku mieszkalnego w celu zmiany jego funkcji na cele społeczne i kulturalno-oświatowe. Budynek zostanie poddany termomodernizacji oraz dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami. W obiekcie planuje się zmianę sposobu ogrzewania na indywidualne źródło ciepła opalane paliwami niskoemisyjnymi, w tym przyłączenie dwóch budynków do jednego systemu ogrzewania. W planach jest montaż pompy ciepła oraz paneli fotowoltaicznych. Budynek znajduje się w granicach osiedla zabytkowego miasta X, które jest wpisane do rejestru zabytków województwa opolskiego. W budynku powstanie bioteka czyli miejsce gdzie będzie można wypożyczyć książkę, napić się kawy i porozmawiać przy stoliku w otoczeniu dużej ilości zieleni. Bioteka to przestrzeń wspólna, która będzie miejscem spotkań oraz integracji mieszkańców. W ramach zadania planuje się również zagospodarowanie terenu wokół budynku, powstaną nowe nasadzenia zieleni oraz dwa tarasy – jeden z widokiem na rynek, a drugi na dziedzińiec. Powstanie również parking, planuje się aby powstał on z powierzchni przepuszczalnych lub ażurowych.

Poza powyższymi elementami, Wnioskodawca planuje również rozbiórkę budynków gospodarczych. Na miejscu ww. budynków w projekcie zaplanowano utworzenie kilku miejsc parkingowych z powierzchni przepuszczalnych (wskazane w ww. zakresie realizowanych zadań). Bez zaplanowanych prac rozbiórkowych w zakresie budynków gospodarczych, nie jest możliwe utworzenie ww. miejsc parkingowych, a co za tym idzie, spełnienie planowanego zgodnie z GPR zakresem zadania i stworzenia funkcjonalności rewitalizowanego budynku.

Proszę o informację, czy ww. rozbiórka budynków gospodarczych może zostać wskazana w zakresie niniejszego projektu? Czy Wnioskodawca powinien to zakwalifikować jako koszt niekwalifikowalny? Jak to zostanie ocenione w kontekście kryterium bezwzględnie merytorycznego szczegółowego nr 1 pn. Zgodność z gminnym programem rewitalizacji, według którego cytując:

Zakres rzeczowy projektu zawiera się w opisie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w GPR, ujętych:

- a) na liście planowanych do realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, lub*
- b) w charakterystyce pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.*

Odpowiedź: Zgodnie z zapisami Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 „Koszt wyburzenia budynków (a w przypadku innych naniesień – koszt ich likwidacji) znajdujących się na nieruchomościach niezbędnych do realizacji inwestycji może stanowić wydatek kwalifikowalny w projekcie”. Z uwagi na powyższe, rozbiórka budynków gospodarczych może być realizowana w ramach projektu jako element przygotowawczych prac budowlanych.

Natomiast zgodnie z definicją kryterium merytorycznego pn. „Infrastruktura komunikacyjna”, w miastach projekty nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów, w związku z czym koszt budowy miejsc parkingowych należy wydzielić do kosztów niekwalifikowalnych. Ponadto, należy wydzielić koszty niekwalifikowalne w takiej samej wartości procentowej dla adekwatnych wydatków powiązanych, dotyczących m.in. przygotowania dokumentacji technicznej czy kosztów nadzorów.

Proszę mieć na uwadze, że oceny kwalifikowalności poszczególnych wydatków oraz spełnienia wszystkich kryteriów merytorycznych, dokonają eksperci merytoryczni na podstawie pełnej dokumentacji projektowej.

20. Wnioskodawca planuje realizację projektu w partnerstwie z podmiotami spoza sektora publicznego, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Partnerzy ci, nie zostali wskazani w GPR w ww. realizowanym zadaniu pn. Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku mieszkalnego przy ul. 3 Maja z przeznaczeniem na cele kulturalno-społeczne. Proszę o wskazanie, czy w takim wypadku możliwa jest realizacja projektu w partnerstwie oraz jak to będzie oceniane w zakresie kryterium bezwzględnego formalnego nr 8 pn. Zasadność zawarcia partnerstwa w ramach projektu.

Odpowiedź: Istnieje możliwość realizacji projektu w formule partnerskiej. Należy pamiętać, że partner musi wpisywać się w typ beneficjenta wskazany w *Regulaminie wyboru projektów*, a wybór partnera musi zostać przeprowadzony zgodnie z zapisami ustawy wdrożeniowej. Ocena spełnienia kryterium zostanie zweryfikowana zgodnie z definicją kryterium, tj.: „W celu wspólnej realizacji projektu może zostać utworzone partnerstwo przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe. Udział partnerów nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji tych zasobów, niezbędna jest realizacja przez partnera/ów zadań merytorycznych zaplanowanych w ramach kosztów bezpośrednich i tym samym korzystanie przez partnera/ów projektu z dofinansowania UE, które musi być przewidziane dla partnera/ów w budżecie projektu.”

21. Proszę o odpowiedź, czy proponowany przez nas projekt planowany do złożenia w ramach działania 10.2 Rewitalizacja na obszarach miejskich, Fundusze Europejskie dla Opolskiego spełnia kryteria dotyczące zagospodarowania przestrzeni określone w Regulaminie konkursu oraz Kryteriach oceny projektów.

Kryterium bezwzględne w naborze wskazuje na aspekty: wskazane w regulaminie naboru w rozdziale 8 Szczegółowe warunki realizacji projektów:

7. Inwestycje powinny mieć na celu dbanie o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochronę drzew w całym cyklu projektowym, w tym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni.

8. Inwestycje powinny dążyć do zwiększania powierzchni biologicznie czynnych i unikania tworzenia powierzchni uszczelnionych, zgodnie z potrzebą adaptacji do zmian klimatu.

Oraz w kryteriach wyboru projektów:

Powierzchnie biologicznie czynne - Inwestycje rewitalizacyjne powinny dążyć do zwiększania powierzchni biologicznie czynnych i unikania tworzenia powierzchni uszczelnionych, zgodnie z potrzebą adaptacji do zmian klimatu. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę. Kryterium bezwzględne (0/1).

Proszę o informację, czy w przypadku, kiedy na działce objętej inwestycją teren biologicznie czynny ulegnie zmniejszeniu z 74,4% do 50,5% (założenia są zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego) a powierzchnia terenu utwardzonego zostanie zwiększona z 18,6% do 34,5% projekt zostanie oceniony negatywnie biorąc pod uwagę przetoczone powyżej wytyczne?

Odpowiedź: Zgodnie z definicją kryterium merytorycznego nr 5: „Inwestycje rewitalizacyjne powinny dążyć do zwiększania powierzchni biologicznie czynnych i unikania tworzenia powierzchni uszczelnionych, zgodnie z potrzebą adaptacji do zmian klimatu.” Ocena merytoryczna jest oceną

dokonywaną przez eksperta na podstawie dokumentacji projektowej tj. wniosku o dofinansowanie i załączników. Udzielenie odpowiedzi na obecnym etapie nie jest możliwe.

22. Proszę o informację czy kwalifikowalny jest koszt zagospodarowania terenu obejmujący budowę parkingu, chodnika oraz utwardzenie części terenu. Wartość prac nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych projektu, nie mają charakteru dominującego. Jednak projekt realizowany jest w mieście X.

Zgodnie z zapisami Regulaminu konkursu: 12. Nie będą wspierane inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi), chyba że stanowią one nieodłączny element większego projektu (nie są one dominującym elementem tego projektu), a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych operacji. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w żaden inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego. Możliwe będzie wsparcie budowy nowych dróg rowerowych, ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych (również na obszarach miejskich). Proszę o informację jak mamy interpretować powyższe zapisy Regulaminu.

Odpowiedź: Zgodnie z definicją kryterium merytorycznego nr 8: „W projektach rewitalizacyjnych możliwe jest wsparcie budowy nowych dróg rowerowych, ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych (również na obszarach miejskich). Nie będą wspierane inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi), **chyba że stanowią one nieodłączny element większego projektu** (nie są dominującym elementem tego projektu), **a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych projektu. W miastach projekty nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów**, a w odniesieniu do istniejących – nie mogą prowadzić do zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego.”

W związku z powyższym, jeśli budowa drogi lub parkingu planowana jest na obszarze miasta, to nie ma możliwości jej współfinansowania ze środków działania 10.2 *Rewitalizacja na obszarach miejskich*. Możliwe jest natomiast finansowanie budowy nowego ciągu pieszego lub pieszo-rowerowego.

Proszę mieć na uwadze, że oceny spełnienia powyższych warunków, a także wszystkich pozostałych kryteriów merytorycznych, dokonają eksperci merytoryczni na podstawie pełnej dokumentacji projektowej.